

Sygn. akt III AUa 988/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 marca 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia Jerzy Antoni Sieklucki (spr.)
Sędziowie:	sędzia Elżbieta Czaja sędzia Małgorzata Pasek
Protokolant: starszy sekretarz sądowy Krzysztof Wiater	

po rozpoznaniu w dniu 17 marca 2021 r. w Lublinie

sprawy S. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o wypłatę emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu

z dnia 17 września 2020 r. sygn. akt VI U 1726/19

zmienia zaskarżony wyrok i oddala odwołanie.

Elżbieta Czaja Jerzy Antoni Sieklucki Małgorzata Pasek

sygn. akt III AUa 988/20

UZASADNIENIE

S. Z., pismem z 22 listopada 2019r. odwołał się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. /dalej jako: ZUS/ z dnia 25 listopada 2019r. o przyznaniu emerytury w zakresie jej zawieszenia ze względu na zbieg z emeryturą z MSWiA. Podniósł, że zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego uprawniony jest do pobierania dwóch emerytur wypracowanych niezależnie od siebie. Wniósł o zmianę decyzji ZUS i wznowienie wypłaty emerytury od dnia (...) oraz o zasądzenie kosztów postępowania według norm prawem przepisanych.

ZUS, w odpowiedzi na odwołanie, wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 17 września 2020r. Sąd Okręgowy w Radomiu zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zobowiązał Zakład Ubezpieczeń Społecznych oddział w R. do podjęcia zawieszony emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i wypłaty jej wnioskodawcy S. Z. od(...) /pkt I wyroku/ oraz zasądził od ZUS na rzecz S. Z. kwotę 180,00 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd ten ustalił następujący stan faktyczny: S. Z., urodzony (...), od dnia 01 października 1998r. uprawniony jest do emerytury policyjnej. Do wysługi emerytalnej zaliczono 4 lata, 4 miesiące i 16 dni okresów składkowych przed służbą, 1 rok, 11 miesięcy i 18 dni zasadniczej służby wojskowej oraz 20 lat, 9 miesięcy i 3 dni służby w Policji, łącznie 25 lat, 1 miesiąc i 19 dni wysługi. Emerytura wyniosła 66,22% podstawy wymiaru. Od dnia 01 maja 1999r. podstawę wymiaru 66,22 % podwyższono o 13,78 % podstawy wymiaru z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą, tak aby z tym zwiększeniem nie przekroczyła 80% tej podstawy. Od dnia 01 marca 2019r. wysokość emerytury wynosiła 3.718,43 złotych brutto miesięcznie.

Decyzją z dnia 25 października 2019r. ZUS, rozpoznając wniosek S. Z. z dnia 14 października 2019r., przyznał mu emeryturę od dnia (...). Wysokość emerytury wyliczono w oparciu o art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS na kwotę 938,54 złotych brutto miesięcznie. Mimo, że emerytura ta jest niższa od najniższej emerytury, która wynosi 1.100,00 złotych, to jej nie podwyższono z uwagi na to, że wnioskodawca nie udowodnił okresów składkowych i nieskładkowych w wymiarze 25 lat. Emerytura ta została zawieszona ponieważ pozostawała w zbiegu z emeryturą z MSWiA.

Dalej Sąd Okręgowy ustalił, że S. Z. w okresie od 01 lipca 1999r. do 28 lutego 2017r. zatrudniony był w Powiatowym (...)w R. jako kierowca samochodu osobowego. W okresie od 02 października 2017r. do 30 września 2019r. S. Z. zatrudniony był w Przedsiębiorstwie (...) B. A. w B. jako kierowca. Zdaniem Sądu pierwszej instancji stan faktyczny w sprawie był niesporny, a spór sprowadzała się do interpretacji przepisu art. 95 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż S. Z. domagał się przyznania prawa do dwóch świadczeń tj. emerytury policyjnej i powszechnej.

Uzasadniając podstawę prawną wydanego wyroku Sąd Okręgowy wskazał, że zgodnie z treścią art. 95 ust.1 ww. ustawy w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń, wyższe lub wybrane przez zainteresowanego. Dalej Sąd ten podniósł, że wg art.95 ust. 2 tej ustawy, przepis ust. 1 stosuje się również, z uwzględnieniem art. 96, w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie z prawem do świadczeń przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym osób, o których mowa w art. 2 ust. 2, z wyjątkiem przypadku, gdy emerytura wojskowa lub policyjna została obliczona według zasad określonych w art. 15 a albo art. 18 e ustawy z 1993r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin lub art. 15 a lub art. 18 e ustawy z 1994r.o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennictwa oraz ich rodzin.

Art. 2 ustawy o emeryturach i rentach FUS umożliwia emerytowanym żołnierzom zawodowym i funkcjonariuszom służb mundurowych nabycie prawa do emerytury z powszechnego systemu emerytalnego, po spełnieniu jego ustawowych przesłanek.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, w przypadku sprzężenia tego prawa nie tylko z wiekiem emerytalnym, ale także z posiadaniem wymaganych okresów składkowych i nieskładkowych /z systemu zdefiniowanego świadczenia/ w stażu emerytalnym nie uwzględnia się okresów służby wojskowej oraz służby w formacjach mundurowych, jeżeli z tego tytułu ustalono prawo do świadczeń pieniężnych określonych w ustawach o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy służb mundurowych.

Dalej Sąd Okręgowy wskazał, że identyczne rozwiązanie zostało przyjęte w przypadku emerytury z systemu zdefiniowanej składki przewidzianej dla osób urodzonych po 31 grudnia 1948r. i niepowiązanej z posiadaniem

wymaganych okresów składkowych i nieskładkowych, gdyż o prawie do niej decyduje wyłącznie wiek emerytalny i zgromadzony kapitał pochodzący z „cywilnego” okresu ubezpieczenia /nie dotyczy to zwolnionych ze służby żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy służb mundurowych, którzy nie mają ustalonego prawa do świadczeń określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym tych osób lub którzy prawo to utracili/.

Z uwagi na uwarunkowania wiekowe, żołnierzom, którzy zostali przyjęci do służby po raz pierwszy po dniu 01 stycznia 1999r., emerytura obliczana jest na podstawie kapitału składkowego. Jednakże niezależnie od daty przyjęcia do służby /i niezależnie od rodzaju emerytury/ emeryt wojskowy nie może mieć uwzględnionego okresu służby wojskowej w emeryturze z powszechnego systemu emerytalnego. Sytuacja żołnierzy przyjętych do służby po raz pierwszy po dniu 01 stycznia 1999r. i przed tym dniem ukształtowana jest jednakowo. Inaczej natomiast rzecz się przedstawia w aspekcie wpływu „cywilnych” okresów stażu emerytalnego na prawo i wysokość świadczeń wojskowych.

Do wysługi emerytalnej funkcjonariusza policji, który pozostawał w służbie przed dniem 02 stycznia 1999r., zalicza się /z urzędu/ posiadane przed przyjęciem do służby okresy składkowe i nieskładkowe w rozumieniu ustawy emerytalnej /art. 16 ust. 1 w zw. z art. 15 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennictwa oraz ich rodzin/. Okresy te uwzględnia się w ten sposób, że emerytura dla funkcjonariusza wzrasta o 2,6 % podstawy wymiaru, za nie więcej niż 3 lata okresów składkowych poprzedzających służbę, a o 1,3 % za każdy następny rok i 0,7 % za każdy rok okresów nieskładkowych poprzedzających służbę. Tak ustalona emerytura podlega /na wniosek/ zwiększeniu, w wyniku doliczenia okresów przypadających po zwolnieniu ze służby o 1,3 % podstawy wymiaru za każdy rok zatrudnienia przed dniem 01 stycznia 1999r. w wymiarze czasu pracy nie niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy oraz za każdy rok okresów opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe po 31 grudnia 1998r. lub za okres nieopłacania składek z powodu przekroczenia w trakcie roku kalendarzowego kwoty rocznej podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia, pod warunkiem, że emerytura ta wynosi mniej niż 75 % podstawy jej wymiaru i emeryt ukończył 50/55 lat życia albo stał się inwalidą /art. 14 ust. 1-4 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennictwa oraz ich rodzin/.

Natomiast prawo i wysokość emerytury funkcjonariuszy, którzy zostali przyjęci do służby po raz pierwszy po dniu 01 stycznia 1999r. uzależnia się wyłącznie od okresów służby wojskowej, co wynika z art. 15 a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych.

W związku z powyższym funkcjonariusz, który pozostawał w służbie przed dniem 02 stycznia 1999r. może, w świadczeniu policyjnym korzystać z „cywilnej” wysługi emerytalnej, natomiast przyjęty do służby po raz pierwszy po dniu 01 stycznia 1999r. nie ma takiego uprawnienia.

Wskazana różnica /mniej korzystne zasady obliczania emerytury dla funkcjonariuszy przyjętych do służby po raz pierwszy po dniu 01 stycznia 1999r./ mogłyby uzasadniać taki kierunek interpretacji art. 95 ust. 1 i ust. 2 ustawy emerytalnej, z którego wynikałoby, że o prawie do pobierania dwóch emerytur decyduje data przyjęcia do służby. Oznaczałoby to, że użyte w ust. 2 tego art. sformułowanie „emerytura /.../ według zasad określonych w art. 15 a albo 18 e ustawy z dnia 10 grudnia 1993r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennictwa oraz ich rodzin” oznacza emeryturę przyznaną na podstawie tych przepisów, a w konsekwencji, że prawo do pobierania dwóch emerytur mają wyłącznie funkcjonariusze, którzy zostali przyjęci do służby po raz pierwszy po dniu 01 stycznia 1999r.

Następnie Sąd Okręgowy wskazał, że nie wszyscy funkcjonariusze, którzy pozostawali w służbie przed dniem 02 stycznia 1999r., mogą faktycznie zrealizować uprawnienie do wykorzystania „cywilnej” wysługi emerytalnej.

Wystarczy bowiem odpowiednio długa służba i wzrost emerytury z tytułu szczególnych właściwości służby /art. 15 ust. 2 i 3/ lub z tytułu inwalidztwa wojskowego /art. 15 ust. 4/ aby, przy spłaszczeniu podstawy wymiaru emerytury policyjnej do maksymalnie 75% /art. 18 ust.1/, „cywilne” okresy ubezpieczenia w żaden sposób nie zwiększały świadczenia.

W takim przypadku emerytowany funkcjonariusz, niezależnie od swej woli, nie ma prawnej możliwości skonsumowania żadnego „cywilnego” okresu ubezpieczenia w emeryturze policyjnej. Podobnie rzecz się ma w przypadku tego rodzaju okresów poprzedzających służbę, krótszych niż rok /art. 15 ust. 1 pkt 2-4/.

W opisanych uwarunkowaniach emerytowany funkcjonariusz pozostaje w sytuacji identycznej jak funkcjonariusz, który rozpoczął służbę po raz pierwszy po dniu 01 stycznia 1999r., gdyż jego emerytura jest obliczana wyłącznie w oparciu o policyjny staż emerytalny.

Zdaniem Sądu Okręgowego, kryterium, które niewątpliwie zdecydowało o uprzywilejowaniu funkcjonariuszy / polegającym na pobieraniu dwóch świadczeń/, którzy zostali powołani do służby po raz pierwszy po dniu 01 stycznia 1999r, to brak możliwości uwzględnienia w emeryturze policyjnej jakiegokolwiek okresu „cywilnego” stażu emerytalnego. Kryterium to jednocześnie określa krąg podmiotów charakteryzujących się tą samą istotną cechą relewantną. Do tej grupy należą emerytowani funkcjonariusze, których wypracowane okresy składkowe i nieskładkowe nie miały żadnego wpływu na wysokość emerytury policyjnej, do nich zaś należą wszyscy funkcjonariusze, którzy zostali powołani do służby po raz pierwszy po dniu 01 stycznia 1999r. oraz niektórzy funkcjonariusze, którzy pozostawali w służbie przed dniem 02 stycznia 1999r.

Taki kierunek wykładni art. 95 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej, którego wynika, że użyte w ust. 2 tego art. sformułowanie „emerytura /.../ obliczona według zasad określonych w art. 15 a albo 18 e ustawy z dnia 10 grudnia 1993r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennictwa oraz ich rodzin” oznacza odwołanie się do zasad obliczenia emerytury policyjnej określonych w tych przepisach, a więc z uwzględnieniem wyłącznie służby, co z kolei uzasadnia prawo do pobierania dwóch emerytur „wypracowanych” niezależnie od siebie. Zatem o wyjątku od zasady pobierania jednego świadczenia nie decyduje data przyjęcia do służby, ale brak możliwości obliczenia emerytury policyjnej przy uwzględnieniu „cywilnego” stażu emerytalnego. Przy czym ten „brak możliwości” nie występuje wtedy, gdy emerytowany funkcjonariusz nie decyduje się na złożenie wniosku o doliczenie po zwolnieniu ze służby okresów składkowych i nieskładkowych, choć mogą one zwiększać podstawę wymiaru emerytury do 75 %. Wspólnym bowiem mianownikiem uzasadniającym prawo do dwóch świadczeń są uwarunkowania wynikające z przepisów prawa niepozwalające na wykorzystanie stażu „cywilnego” w emeryturze policyjnej, a nie wybór emerytowanego funkcjonariusza.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy stwierdził, że rację ma odwołujący, że organ rentowy poprzez brak podjęcia wypłaty emerytury cywilnej naruszył art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej w związku z art. 15 a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennictwa oraz ich rodzin. Zdaniem tego Sądu, nie może być mowy o nierównym traktowaniu ubezpieczonych pobierających emeryturę policyjną względem pozostałych ubezpieczonych. Dalej Sąd Okręgowy wskazał, że Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z dnia 17 lutego 2010r. sygn. akt II UZP 10/09 /OSNP 23010/17-18/215, Prok. I Pr.- wkł.2011/1/42, Biul.SN 2010/2/21-22, M.P.Pr.2010/12/661-663/ stwierdził, że „Przepis art.2 ust. 1 pkt 1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /tekst jedn. Dz.U. z 2004r., poz. 353/, w brzmieniu sprzed zmiany dokonanej art.2 ustawy z dnia 05 grudnia 20008r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /Dz. U. z 2009r., poz. 38/ nie wyłącza nabycia prawa do emerytury z ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przez żołnierza zawodowego, jeżeli okresy składkowe, o których mowa w tym przepisie, nie zostały uwzględnione przy obliczeniu emerytury żołnierza zawodowego”.

Sąd Okręgowy wskazał także, że Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 stycznia 2019r. sygn. akt I UK 426/19 / OSNP 2019/9/114/ stwierdził, że „O zastosowaniu wyjątku od zasady wypłacania jednego świadczenia decyduje brak możliwości obliczenia emerytury wojskowej przy uwzględnieniu „cywilnego” stażu emerytalnego, a nie data przyjęcia żołnierza zawodowego do służby wojskowej /art. 95 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tekst jedn. Dz. U. z 2018r., poz. 1076/.

Zdaniem Sądu pierwszej instancji odwołujący nie miał możliwości włączenia okresów „cywilnego” stażu emerytalnego do algorytmu obliczenia wysokości emerytury policyjnej. Na dzień 01 sierpnia 2002r. podstawa emerytury wynosiła 66,22 %, a przy uwzględnieniu zwiększenia z tytułu inwalidztwa /15%/ maksymalna wysokość emerytury nie mogła, zgodnie z art. 18 ustawy z 10 grudnia 1993r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennictwa oraz ich rodzin, przekroczyć 80 % podstawy wymiaru. Dlatego, zdaniem tego Sądu, należało uznać, że S. Z. ma prawo do pobierania dwóch emerytur „wypracowanych” niezależnie od siebie. Odpowiednio długa służba i wzrost emerytury z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą sprawiły, że przy spłaszczeniu podstawy wymiaru emerytury policyjnej do maksymalnie 80% „cywilne” okresy ubezpieczenia w żaden sposób nie zwiększały świadczenia. W takim przypadku ubezpieczony, jako emerytowany funkcjonariusz, niezależnie od swojej woli, nie ma prawnej możliwości skonstruowania w emeryturze policyjnej żadnego „cywilnego” okresu ubezpieczenia. Sąd Okręgowy stwierdził, że niezasadnie zastosowano art. 98 ustawy emerytalnej, zgodnie z którym wstrzymanie wypłaty jednego ze świadczeń, o którym mowa w art. 95, następuje od dnia od którego przysługuje prawo do wypłaty świadczenia wyższego lub wybranego przez zainteresowanego.

Mając to wszystko na uwadze, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w pkt I wyroku, a o kosztach postępowania, w II pkt wyroku, orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych /Dz. U. z 2018r., poz. 265/.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł organ rentowy zaskarżając go w całości. Wyrokowi temu zarzucił naruszenie prawa materialnego, tj. art. 95 w zw. z art. 98 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /tekst jedn. Dz. U. z 2020r., poz. 53 ze zm. / poprzez przyznanie prawa do wypłaty emerytury wnioskodawcy przyznanej decyzją z dnia 25 października 2019r. w zbiegu z emeryturą wypłacaną przez MSWiA z tytułu służby w policji.

Wskazując na powyższy zarzut apelant wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

Apelacja organu rentowego, tak w zakresie postawionego zarzutu naruszenia prawa materialnego, jak i zgłoszonego wniosku o zmianę zaskarżonego wyroku, jest zasadna.

W pierwszej kolejności Sąd Apelacyjny stwierdza, że bezsporne ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego przyjmuje jako własne. Natomiast Sąd Apelacyjny nie podziela stanowiska Sądu Okręgowego, który w rozważaniach prawnych, bez głębszej analizy stanu faktycznego odniesionego do obowiązującego prawa, rozstrzygnięcie oparł, jak się wydaje, wprost na przywołanym wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2019r. o sygn., I UK 426/17, który w całości zaakceptował, bez wniknięcia w istotę wskazywanego w nim rozwiązania.

W przedmiotowej sprawie z niespornych pomiędzy stronami okoliczności faktycznych wynika, że wnioskodawcy S. Z., decyzją Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 02 października 1998r. ustalono prawo do emerytury policyjnej od dnia 01 października 1998r, w wysokości 66,22 % podstawy wymiaru. Przy ustaleniu wysokości tej emerytury uwzględniono wysługę emerytalną na dzień 30 września 1998r. Do wysługi tej zaliczono: 4 lata, 4 miesiące i 16 dni okresów składkowych przed służbą, 1 rok, 11 miesięcy i 18 dni zasadniczej służby wojskowej oraz 18 lat, 9 miesięcy i 15 dni służby w Policji, łącznie: 25 lat, 1 miesiąc i 19 dni wysługi. Od dnia 01 maja 1999r. podstawę wymiaru świadczenia wynoszącą 66,22 % podwyższono o 13,78 % podstawy

wymiaru z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą, tak aby z tym zwiększeniem nie przekroczyła ona 80% tej podstawy.

Decyzją z dnia 25 października 2019r. ZUS przyznał wnioskodawcy emeryturę z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego z powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych i jednocześnie zawiesił jej wypłatę z uwagi na zbieg tego świadczenia z emeryturą policyjną pobieraną przez wnioskodawcę.

W odniesieniu do stanu faktycznego sprawy nie było pomiędzy stronami sporu co do tego, że wnioskodawca nabył prawo do emerytury policyjnej wypłacanej mu przez Zakład Emerytalno-Rentowy MSWiA, jak również nabył prawo do świadczenia emerytalnego na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Spór natomiast sprowadza się do interpretacji przepisów i ustalenia czy wnioskodawca jest uprawniony do pobierania jednocześnie obu tych świadczeń.

W myśl art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych / Dz.U z 2018 r. poz. 1280 ze zm./ w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego. Przepis ust. 1 stosuje się również, z uwzględnieniem art. 96, w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie z prawem do świadczeń przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym osób, o których mowa w art. 2 ust. 2, z wyjątkiem przypadku, gdy emerytura wojskowa lub policyjna została obliczona według zasad określonych w art. 15 a albo art. 18 e ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin lub w art. 15 a lub art. 18 e ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin /art. 95 ust. 2 ustawy/.

Z kolei według art. 2 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, świadczenia na warunkach i w wysokości określonych w ustawie przysługują również żołnierzom zawodowym oraz funkcjonariuszom Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej, jeżeli nie spełniają oni warunków do nabycia prawa lub utracili prawo do świadczeń określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym tych osób oraz członkom rodzin pozostałym po tych osobach.

Natomiast w myśl przepisu art. 7 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin /Dz.U. z 2020 r., poz. 723/, w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty przewidzianych w ustawie z prawem do emerytury lub renty albo do uposażenia w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego przewidzianych w odrębnych przepisach wypłaca się świadczenie wyższe lub wybrane przez osobę uprawnioną, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Wybór świadczenia przewidzianego w odrębnych przepisach nie pozbawia osoby uprawnionej innych świadczeń i uprawnień przysługujących emerytom i rencistom policyjnym.

Ze wskazanego powyżej art. 95 ust. 1 ustawy emerytalnej wynika zasada prawa ubezpieczeniowego - prawo do pobierania jednego świadczenia /wyższego lub wybranego przez uprawnionego/, w sytuacji tzw. zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie. A zatem regułą jest, że zbieg prawa do kilku świadczeń określonych w ustawie rodzi dla organu rentowego obowiązek wypłaty tylko jednego, wyższego świadczenia. To zainteresowanemu przysługuje wybór. Jeżeli zażąda wypłaty niższego świadczenia, żądanie będzie musiało zostać uwzględnione. Jeżeli natomiast zainteresowany nie złoży żadnego oświadczenia w tej kwestii, wówczas organ rentowy kontynuuje wypłatę świadczenia wyższego.

Mając na względzie treść powołanych przepisów należy wskazać, że przy zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z prawem do świadczeń emerytalno-rentowych przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym tych osób, zastosowanie znajdzie reguła wyrażona w art. 95 ust. 1 tej ustawy. W art. 95 ust. 2 wskazano wyjątek zachodzący w sytuacji obliczenia emerytury wojskowej lub policyjnej na zasadach określonych w art. 15 a albo 18 e ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych lub w art. 15 a lub art. 18e ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej.

Analizując orzecznictwo Sądu Najwyższego odnoszące się do zagadnienia zbiegu świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego żołnierzy zawodowych oraz świadczeń z powszechnego systemu emerytalnego, wskazać należy na uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2010 r., II UZP 10/09 /OSNP 2010, nr 17-18, poz. 215/, w której wyrażono pogląd, że art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej, w brzmieniu sprzed zmiany dokonanej art. 2 ustawy z dnia 05 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /Dz. U. z 2009 r. Nr 8, poz. 38/, nie wyłącza nabycia prawa do emerytury z ustawy emerytalnej przez żołnierza zawodowego, jeżeli okresy składkowe, o których mowa w tym przepisie, nie zostały uwzględnione przy obliczeniu emerytury żołnierza zawodowego.

Uchwała ta nie rozstrzygała wprost zagadnienia wypłaty świadczeń z dwóch systemów zabezpieczenia społecznego, jednakże w jej uzasadnieniu Sąd Najwyższy jasno wywiódł, iż art. 2 ust. 1 pkt 1 in fine ustawy emerytalnej w brzmieniu obowiązującym od 01 października 2003 r. do 05 lutego 2009 r. należy interpretować w ten sposób, że jeżeli emeryt wojskowy legitymuje się wyłącznie okresem służby wojskowej wystarczającym do emerytury wojskowej, czyli obliczonej bez uwzględnienia okresów, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3, 5 i 7-10 ustawy emerytalnej, to w razie ukończenia przez niego 65 roku życia oraz legitymowania się 25-letnim ubezpieczeniem po zakończeniu zawodowej służby wojskowej i przy niedoliczeniu go w trybie art. 14 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych, nie można wykluczyć nabycia przez takiego emeryta uprawnień emerytalnych z dwóch odrębnych systemów - zaopatrzeniowego oraz ubezpieczeniowego i pozostawienia mu prawa wyboru świadczenia /art. 7 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej/.

Zbieżne stanowisko zostało zaprezentowane przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniach wcześniejszych wyroków z dnia 09 października 2008 r., II UK 48/08 /OSNP 2010, nr 5-6, poz. 77/ oraz z dnia 06 stycznia 2009 r., I UK 178/08 /LEX nr 490375/.

Zagadnienie związane ze zbiegiem prawa do tych świadczeń zostało też rozstrzygnięte w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 08 maja 2012 r., II UK 237/11 /OSNP 2013, nr 7-8, poz. 91/, w którym wyjaśniono, że zasada pobierania jednego świadczenia /wyższego lub wybranego przez uprawnionego/ w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń /art. 95 ust. 1 ustawy emerytalnej/ dotyczy również zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w tej ustawie z prawem do świadczeń przewidzianych w ustawie o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych.

Także w wyroku z dnia 24 maja 2012 r., II UK 261/11 /LEX nr 1227967/ Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że ubezpieczony uprawniony do świadczenia z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i pobierający to świadczenie nie może jednocześnie pobierać emerytury wojskowej mimo, że spełnił warunki do jej nabycia i prawo to zostało mu przyznane.

W wyroku z dnia 04 kwietnia 2012 r., I UK 390/11, Sąd Najwyższy wskazał, że zasada wypłacania tylko jednego świadczenia z ubezpieczenia społecznego /art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm./ stanowi wyraz obowiązującej w prawie ubezpieczeń społecznych zasady solidarności ryzyka i nie jest sprzeczna z konstytucyjną zasadą równości wyrażoną w art. 32 Konstytucji RP /tak zob.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 04 kwietnia 2012 r., I UK 390/11, Legalis 537088/.

Z kolei w przywołanym przez Sąd Okręgowy wyroku z 24 stycznia 2019 r., I UK 426/17 Sąd Najwyższy wywiódł, że użyte w ust. 2 art. 95 sformułowanie „emerytura /.../ obliczona według zasad określonych w art. 15 a albo art. 18 e ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych” oznacza odwołanie się do zasad obliczenia emerytury wojskowej określonych w tych przepisach, a więc z uwzględnieniem wyłącznie służby wojskowej, co z kolei uzasadnia prawo do pobierania dwóch emerytur „wypracowanych” niezależnie od siebie. Zdaniem Sądu Najwyższego, o wyjątku od zasady pobierania jednego świadczenia nie decyduje data przyjęcia do służby, ale brak możliwości obliczenia emerytury wojskowej przy uwzględnieniu „cywilnego” stażu emerytalnego. Przy czym ten „brak możliwości” nie występuje wtedy, gdy emeryt wojskowy nie decyduje się na złożenie wniosku o doliczenie po zwolnieniu ze służby wojskowej okresów składkowych i nieskładkowych, choć mogą one zwiększyć podstawę wymiaru emerytury do 75 %. Wspólnym bowiem mianownikiem uzasadniającym prawo do dwóch świadczeń są uwarunkowania wynikające z przepisów prawa niepozwalające na wykorzystanie stażu „cywilnego” w emeryturze wojskowej, a nie wybór emeryta wojskowego.

W przedmiotowej sprawie ubezpieczony ma przyznane prawo do emerytury policyjnej oraz do emerytury z ustawy emerytalnej. Emerytura policyjna, którą aktualnie pobiera wnioskodawca, jest wyższa od emerytury z FUS, dlatego też organ rentowy, w decyzji z dnia 25 października 2019r. zawiesił ubezpieczonemu prawo do emerytury, którą przyznano mu na podstawie ustawy emerytalnej.

W świetle akt emerytalnych wnioskodawcy jego emerytura policyjna, od daty jej przyznania tj. od dnia 01 października 1998r., na podstawie decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Emerytalnego w L. z dnia 02 października 1998r., stanowiła 66,22 % podstawy wymiaru. Przy ustaleniu wysokości emerytury uwzględniono wysługę emerytalną na dzień 30 września 1998r. Do wysługi emerytalnej S. Z. zaliczono: 4 lata, 4 miesiące i 16 dni okresów składkowych przed służbą, 1 rok, 11 miesięcy i 18 dni zasadniczej służby wojskowej oraz 18 lat, 9 miesięcy i 15 dni służby w Policji, łącznie: 25 lat, 1 miesiąc i 19 dni wysługi. /tak zob.: k. 13-14 akt emerytalnych MSWiA/

Od dnia 01 maja 1999r. podstawę wymiaru wynoszącą 66,22 % podwyższono o 13,78 % podstawy wymiaru z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą, tak aby z tym zwiększeniem nie przekroczyła 80% tej podstawy / tak zob.: k. 19 akt emerytalnych MSWiA/.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, w sytuacji wnioskodawcy, nie zachodzi brak możliwości obliczenia emerytury policyjnej przy uwzględnieniu „cywilnego” stażu emerytalnego, bowiem jego „cywilny staż”, czyli okresy składkowe przed podjęciem służby w policji /wtedy Milicji/ w wymiarze: 4 lata, 4 miesiące i 16 dni okresów składkowych zostały zaliczone do stażu emerytalnego i miały znaczenie dla ustalenia wysokości emerytury /zwiększenie jej wymiaru/. W tych okolicznościach sytuacja odwołującego nie mieści się, przy takim, jak wskazano wyżej, rozumieniu wyjątku przewidzianego w art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej zaprezentowanego przez Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 24 stycznia 2019 r.

W ocenie Sądu Apelacyjnego w świetle przywołanego przez Sąd Okręgowy orzeczenia Sądu Najwyższego z 24 stycznia 2019 r., I UK 426/17, brak jest podstaw do przyznania odwołującemu się prawa do pobierania w zbiegu emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przyznanej zaskarżoną decyzją i wojskowej emerytury wypłacanej mu od dnia 01 października 1998r.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 386 k.p.c., zmienił zaskarżony wyrok i oddalił odwołanie wnioskodawcy.